

drene skal tilfalde efter den psykisk udviklingshæmmedes død. For så vidt angår friarv giver dette ikke anledning til problemer, idet forældrene frit kan råde over denne arv bl.a. ved at indsætte den i en successionsrækkefølge, jf. pkt. 11.1.2. og 11.2.2. Efter de gældende regler kan forældrene derimod ikke råde over tvangsarven.

I forbindelse med Justitsministeriets administration af den gældende arvelovs § 71, stk. 2, om afståelse af arv, der tilfalder staten, har der imidlertid udviklet sig en særlig praksis til imødekommelse af forældrenes ønsker om også at kunne råde over tvangsarven. Justitsministeriet har således i en række tilfælde godkendt testamentariske dispositioner, hvorefter forældrene foreskriver, hvad der efter barnets død skal ske med den tvangsarv, der er tilfaldet det psykisk udviklingshæmmede barn efter forældrene. Det er en betingelse, at tvangsarven holdes adskilt fra barnets øvrige formue, således at forældrearven kan identificeres ved barnets død. Det er endvidere en betingelse, at en beskikket værge i barnets levende live tiltræder de testamentariske bestemmelser. De testamentariske bestemmelser, som Justitsministeriet har godkendt, finder endvidere kun anvendelse, hvis det psykisk udviklingshæmmede barn ved sin død er omfattet af arvelovens § 51, og hvis barnet dør uden at efterlade sig legale arvinger. Det er endvidere en forudsætning for Justitsministeriets godkendelse, at testationen har et rimeligt indhold, jf. den gældende arvelovs § 54.

Med udgangspunkt i Justitsministeriets praksis vedrørende psykisk udviklingshæmmedes tvangsarv foreslår udvalget, at der indføres regler i arveloven om adgangen til at oprette testamente om tvangsarvingers tvangsarv.

Adgangen til at råde over tvangsarvingers tvangsarv bør efter udvalgets opfattelse også omfatte andre end personer, der fra fødslen er psykisk udviklingshæmmede. Der bør f.eks. også være adgang for en ægtefælle til at træffe bestemmelse om fordelingen af tvangsarven til den anden ægtefælle, der som følge af hjerneblødning, svær demens eller lignende varigt er ude af stand til at handle fornuftmæssigt. Udvalgets forslag går på dette punkt videre end Justitsministeriets praksis.

Det er endvidere udvalgets opfattelse, at den foreslåede adgang til at råde over den tvangsarv, der tilkommer en person, der varigt er ude af stand til at handle fornuftmæssigt, også skal gælde i tilfælde, hvor den pågældende efterlader sig legale arvinger. Efterlader den pågældende tvangsarving sig livsarvinger, bør det derimod ikke være muligt at oprette testamente om tvangsarvingens tvangsarv. Udvalgets for-

slag går således på dette punkt videre end Justitsministeriets praksis, hvorefter den pågældende tvangsarving ikke må efterlade sig legale arvinger.

Efter udvalgets opfattelse bør der ikke stilles udtrykkelige krav til indholdet af den testamentariske disposition. Den almindelige regel om, at testamentariske bestemmelser ikke åbenbart må savne fornuftig mening, jf. den gældende arvelovs § 54, er således efter udvalgets opfattelse tilstrækkelig. Som begrundelse for ikke at stille sådanne krav henviser udvalget til, at der i praksis vil være meget vanskeligt at foretage en nærmere kvalifikation af, om en testation må anses for at have et rimeligt indhold, selvom dette efter Justitsministeriets hidtidige praksis har været et vilkår for godkendelse. Udvalget peger endvidere på, at en stor del af de hidtil godkendte testamenter vedrører begunstigelser af velgørende organisationer.

Udvalget har overvejet, om kompetencen til at godkende testationer af den omhandlede karakter skal forblive i Justitsministeriet eller overgå til skifteretten. Udvalget foreslår, at kompetencen forbliver i Justitsministeriet. Det skyldes navnlig, at skifteretten kan komme i en uheldig dobbeltrolle, hvis skifteretten både skal godkende den testamentariske disposition og senere i forbindelse med et dødsboskifte tage stilling til det materielle indhold af testamentet. Hertil kommer, at der i forvejen i Justitsministeriet er opbygget en erfaring i behandlingen af denne særlige sagstype, som efter den nuværende praksis antalsmæssigt udgør under 10 sager om året. Udvalget peger dog på, at antallet af sager fremover må antages at blive noget større.

Der henvises til betænkningen s. 342-343 og s. 349-351.

10.2.4. Båndlæggelse af tvangsarv

10.2.4.1. Begrænsning i adgangen til at båndlægge tvangsarv.

Udvalget har overvejet reglerne om båndlæggelse af tvangsarv.

Udvalget finder, at der fortsat skal være mulighed for at båndlægge livsarvingers tvangsarv. Båndlæggelse af tvangsarv er imidlertid et vidtrækkende indgreb i livsarvingens ret til at råde over arven. Er arvingen voksen og i øvrigt i stand til på forsvarlig måde at tage sig af sine økonomiske forhold, er det derfor efter udvalgets opfattelse ikke rimeligt, at en arvelader skal have adgang til uden tidsbegrænsning at bestemme, at arvingen ikke kan disponere over tvangsarven. Hertil kommer den foreslåede væsentlige reduktion af livsarvingernes tvangsarvebrøk fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{4}$ af den legale arvelod, jf. pkt. 2.2.2. Jo mindre tvangsarveandelen